

**TOIMINTATERAPIA – SÄÄNTÖKIRJAN
PALVELUKOHTAINEN OSA**

Sisällys

1	ASIAKKAAT JA PALVELUSETELIN MYÖNTÄMINEN.....	3
1.1	Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat	3
1.2	Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen.....	3
2	PALVELUSETELIN ARVO JA HINNOITTELU	4
2.1	Palvelusetelin arvo ja voimassaoloaika	4
2.2	Palvelusetelipalvelun hinnoittelu	4
2.3	Asiakkaan ostamat lisäpalvelut	4
3	PALVELUN SISÄLTÖVAATIMUKSET	5
3.1	Palvelun yleiset sisältövaatimukset.....	5
3.2	Palvelua koskevat muut vaatimukset.....	5
4	PALVELUNTUOTTAJAN HENKILÖKUNNAN PÄTEVYYSVAATIMUKSET	6
5	PALVELUN TILA- JA VÄLINEVAATIMUKSET	6
6	PALVELUPALAUTTEEN TOIMITTAMINEN KUNNALLE	7

1 Asiakkaat ja palvelusetelin myöntäminen

1.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Palveluseteli toimintaterapiaan voidaan myöntää Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan toimintaterapeutin tekemän arvioinnin perusteella:

- lapselle, jonka merkityksellistä ja ikätasolle tyypillistä toimintaa jokapäiväisissä elämäntilanteissa voidaan toimintaterapian keinoin mahdollistaa
- aikuiselle sairastuneelle tai vammautuneelle henkilölle, jonka toimintakykyä voidaan parantaa tai tukea toimintaterapian keinoin.

1.2 Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen

Toimintaterapian palveluseteli myönnetään Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan toimintaterapeutin tekemän arvion perusteella. Arviossa määritellään toimintaterapian tarve, tavoitteet, kertamäärät ja kesto sekä terapian intensiteetti.

Saatuun palvelusetelin, asiakas (lapsen huoltaja) valitsee itselleen sopivan palveluntuottajan ja toimittaa tälle palvelusetelin päätöksen numeron ja tuottajan varmenteen. Palveluseteliä voi käyttää vain sääntökirjassa määritettyyn toimintaterapiaan ja terapiassa noudatetaan myöntämispäätöksessä esitettyjä kertamääriä ja terapian intensiteettiä.

Toimintaterapiapalvelussa on käytössä seuraavat palvelusetelit:

- Lasten toimintaterapia 45 min vastaanotolla
- Lasten toimintaterapia 60 min vastaanotolla
- Lasten toimintaterapia 60 min lapsen toimintaympäristössä
- Lasten toimintaterapia 90 min lapsen toimintaympäristössä
- SI-terapia 60 min vastaanotolla

- Aikuisten toimintaterapia 60 min vastaanotolla
- Aikuisten toimintaterapia 60 min kotikäynti
- Aikuisten toimintaterapia 90 min kotikäynti

Toimintaterapiajakso lapselle voidaan myöntää toteutettavaksi vastaanotolla, lapsen toimintaympäristössä tai sekä vastaanotolla että lapsen toimintaympäristössä.

Mikäli toimintaterapiaa myönnetään toteutettavaksi lapsen toimintaympäristössä, terapian tavoitteiden tulee olla sidotut kyseisessä toimintaympäristössä toimimiseen ja terapian toteuttamisen on oltava mahdollista tässä toimintaympäristössä. Toimintaterapiaa lapsen toimintaympäristössä voidaan myös myöntää lapsen lähiympäristön ohjauskäyntien

toteutumiseksi. Toimintaympäristössä toteutuvien käyntien sisältö ilmenee Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan terapeutin arviosta.

SI-terapiaa vastaanotolla myönnetään Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan toimintaterapeutin arvion perusteella lapselle, jolla aistitiedon käsittelyn pulmat vaikuttavat merkittävästi lapsen toimintakykyyn ja osallistumiseen arjessa. Terapia toteutuu koulutuksen saaneen toimintaterapeutin toteuttamana ASI-viitekehyksen pohjalta.

2 Palvelusetelin arvo ja hinnoittelu

2.1 Palvelusetelin arvo ja voimassaoloaika

- Lasten toimintaterapia 45 min vastaanotolla - 80,00
 - Lasten toimintaterapia 60 min vastaanotolla - 100,00
 - Lasten toimintaterapia 60 min lapsen toimintaympäristössä – 135,00
 - Lasten toimintaterapia 90 min lapsen toimintaympäristössä – 180,00
 - SI-terapia 60 min vastaanotolla – 130,00
-
- Aikuisten toimintaterapia 60 min vastaanotolla - 95,00
 - Aikuisten toimintaterapia 60 min kotikäynti - 130,00
 - Aikuisten toimintaterapia 90 min kotikäynti - 175,00

Palvelusetelin voimassaoloaika määritetään palvelusetelissa

2.2 Palvelusetelipalvelun hinnoittelu

Lasten toimintaterapiasta ei peritä asiakkaan omavastuuosuutta, palvelusetelin arvo kattaa palveluntuottajan koko hinnan.

Palveluntuottaja voi ehdottaa hintojen tarkistusta (aikuisten toimintaterapia) kerran kalenterivuodessa kaupungin tarkemmin ilmoittamana ajankohtana. Hintojen muutosten tulee perustua yleiseen kustannuskehitykseen. Hinnantarkistus hyväksytetään palvelusetelijärjestelmän kautta. Palveluntuottajan tulee kertoa asiakkaalle hinnan muutoksista.

2.3 Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Asiakas maksaa mahdolliset haluamansa lisäpalvelut itse.

3 Palvelun sisältövaatimukset

3.1 Palvelun yleiset sisältövaatimukset

Lasten toimintaterapiassa tuetaan kuntoutujan valmiuksien ja taitojen vahvistumista arjessa lapsen toimintaympäristö huomioiden. Toimintaterapeutti tekee yhteistyötä lähiympäristön kanssa ja ohjaa lähiverkostoa.

Aikuisten toimintaterapiassa tavoitteena on kuntoutujan omien voimavarojen hyödyntäminen ja kehittäminen niin, että hän pystyy osallistumaan itselleen merkityksellisiin arjen toimintoihin elinympäristössään sairaudesta tai vammasta huolimatta.

Toimintaterapian tarve, kertamäärät, kesto ja yleiset tavoitteet määritetään Sosiaali- ja terveystoimialan toimintaterapeutin arvioissa. Terapiaa toteuttava toimintaterapeutti asettaa yhdessä kuntoutujan ja hänen läheisensä kanssa terapiajaksolle konkreettiset, arkeen sidotut tavoitteet ja seuraa niiden saavuttamista. Toimintaterapeutti suunnittelee asetettujen tavoitteiden pohjalta terapian sisältöä ja käytettäviä menetelmiä yhdessä kuntoutujan ja tämän läheisen kanssa, ja laatii kirjallisen terapiasuunnitelman.

Toimintakykyä arvioidaan asiakkaalle soveltuvilla, luotettavilla ja pätevillä testeillä ja menetelmillä. Arvioon sisältyy aina myös asiakkaan (ja/tai asiakkaan läheisen) oma arvio toimintakyvystään. Toimintaterapian tulee olla hyvän kuntoutuskäytännön mukaista, suunnitelmallista ja vaikuttavaa.

Terapiajakson päättyessä toimintaterapeutti arvioi toimintaterapian tuloksellisuutta alussa (ja tarvittaessa välivaiheessa) käytetyillä menetelmillä. Yhdessä kuntoutujan ja läheisen kanssa arvioidaan arjen tavoitteiden saavuttamista.

3.2 Palvelua koskevat muut vaatimukset

Palveluntuottaja sitoutuu siihen, että palveluseteli käytetään vain myöntämispäätöksessä määritettyyn toimintaterapiaan ja että terapiassa noudatetaan päätöksessä esitettyjä kertamääriä ja terapian intensiteettiä. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan kuntoutussuunnitelmaa ja siinä olevia tavoitteita.

Palveluntuottaja ilmoittaa tilaajan yhteyshenkilölle välittömästi asiakkaan toimintakyvyssä tapahtuneet oleelliset muutokset, jotka vaikuttavat terapian tarpeeseen tai toteutumiseen.

Palveluntuottaja toimittaa pyydettyä välipalautteen terapiasta. Terapian päätyttyä palveluntuottaja toimittaa palautteen välittömästi tilaajalle sähköisesti palse.fi - palveluportaalin kautta.

Palveluntuottaja informoi asiakasta ajanvarauksen peruutuksiin liittyvistä käytänteistä. Palveluntuottaja ei voi laskuttaa kuntaa palveluseteli asiakkaan peruuttamattomasta terapiakerrasta.

4 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Toimintaterapian toteuttajana voi toimia toimintaterapeutti (AMK), toimintaterapeutin tai erikoistoimintaterapeutin tutkinnon suorittanut henkilö, jolla on Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) myöntämä oikeus harjoittaa ammattiaan laillistettuna ammattihenkilönä.

Lasten toimintaterapiaa toteuttavalta terapeutilta edellytetään lisäksi vähintään kahden vuoden työkokemusta lasten toimintaterapiasta.

Aikuisten toimintaterapiaa toteuttavalta terapeutilta edellytetään lisäksi vähintään kahden vuoden työkokemusta aikuisten toimintaterapiasta.

SI-terapian toteuttaminen edellyttää terapeutilta sensorisen integraation teorian ja terapian koulutusta.

5 Palvelun tila- ja välinevaatimukset

Palveluntuottajalla on vastaanotolla toteutuvaa toimintaterapiapalvelua varten asianmukaiset, palveluun soveltuvat toimitilat. Toimitiloissa tulee olla mahdollisuus yksityisyyttä suojaavaan asiakaspalveluun. WC- ja odotustilojen tulee soveltua liikuntarajoitteisille henkilöille. Palveluntuottaja huolehtii tilojen ja välineiden turvallisuudesta. Helsingin kaupunki voi tarvittaessa tarkistaa palveluntuottajan asiakaspalvelutilat.

Palveluntuottaja huolehtii asiakkaan toimintaympäristöön toteutuvassa toimintaterapiassa tarvittavista välineistä ja laitteista. Sekä vastaanotolla että asiakkaan toimintaympäristössä terapian toteutuksessa käytettävien laitteiden on täytettävä lain (2010/629 Laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista) vaatimukset.

Sensorisen integraation terapian (SI-terapia) tulee toteutua vastaanottotilassa, joka täyttää ASI-terapialle määritellyt Fidelity-kriteerit. Fidelity-kriteerit ovat:

- 1) terapiaympäristön tulee olla joustavasti muunneltavissa ja mahdollistaa tutkiminen
- 2) tilan on oltava turvallinen
 - mattoja ja tyynyjä riittävästi peittämään lattia kaikkien terapiavälineiden alla
 - terapiavälineiden on oltava säädeltävissä lapsen koon mukaan
 - välineiden turvallisuus tulee voida tarkistaa helposti, ja ne tulee tarkistaa säännöllisesti
- 3) tilassa on oltava ripustettavia terapiavälineitä
 - tilassa on oltava vähintään kolme koukkuja, joihin roikkuvia terapiavälineitä voidaan ripustaa
 - tilassa on oltava vähintään yksi 360 asteen rotaation mahdollistava väline
- 4) tilan on oltava riittävän iso, jotta aktiivinen fyysinen toiminta mahdollistuu; tilassa oltava myös rauhoittumisen mahdollistava paikka

6 Palvelupalautteen toimittaminen kunnalle

Palaute toimintaterapiajaksosta toimitetaan sähköisesti palse.fi -palveluportaalin kautta välittömästi terapiajakson päätyttyä palveluportaalissa olevalla palautelomakkeella. Palaute kirjataan ja lähetetään välittömästi viimeisen käynnin tapahtumakirjauksen jälkeen.

Palauttelomake on rakenteinen, ja se sisältää mm.

- arvion kuntoutujan toiminnallisuudesta alku- ja lopputilanteessa (menetelmät, ja mittarit)
- terapiajaksolle laaditun toimintaterapiasuunnitelman
- terapiajaksolle asetetut tavoitteet ja niiden toteutumisen
- asiakkaan (ja/tai hänen läheisensä) näkemyksen terapian vaikutuksista omaan toimintakykyyn

